

Υγιεινή Αγροτικών Ζώων [1690]

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΩΝ ΖΩΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΖΩΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό [Υποχρεωτικό]		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1690	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	9 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΥΓΙΕΙΝΗ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΖΩΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	Διαλέξεις	3	
	Εργαστηριακές Ασκήσεις	3	
	ΣΥΝΟΛΟ	6	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιστημονικής περιοχής-Εμβάθυνσης		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS:	ΝΑΙ (στην Αγγλική)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL):	https://mediasrv.aua.gr/eclass/courses/EZPY141/		
ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ:	Γεώργιος Χριστοδουλόπουλος Αθανάσιος Γελασάκης		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Υγιεινή είναι η βιολογική επιστήμη που μελετά τους παράγοντες που επηρεάζουν την υγεία και την ευζωία ενός ατόμου ή ενός συνόλου ατόμων. Αναφέρεται σε συνθήκες και πρακτικές που βοηθούν στη διασφάλιση της υγείας, της ευζωίας και τον περιορισμό της διασποράς των ασθενειών σε πληθυσμούς. Στην αγγλική βιβλιογραφία, ο αντίστοιχος όρος είναι “animal health”, ενώ τελευταία το ίδιο γνωστικό αντικείμενο διατυπώνεται ως “animal health management” (διαχείριση υγείας ζώων). Στη σύγχρονη βιβλιογραφία τα αντικείμενα της “υγιεινής αγροτικών ζώων” συνήθως αναφέρονται ως: - Προληπτική Κτηνιατρική (Preventive veterinary medicine) - Δημόσια υγεία (public health), και - Ασφάλεια τροφίμων (food safety)</p> <p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none">
• Κατανοούν τη σημασία της υγιεινής στην υγεία και ευζωία των αγροτικών ζώων, καθώς και τη συμβολή της στη βιώσιμη παραγωγή.
• Αναγνωρίζουν και να αξιολογούν τους κυριότερους βιολογικούς, περιβαλλοντικούς και διαχειριστικούς παράγοντες που επηρεάζουν την υγεία των ζώων.
• Εφαρμόζουν αρχές προληπτικής κτηνιατρικής στην καθημερινή πρακτική της εκτροφής.
• Συσχετίζουν την υγιεινή των ζώων με τη δημόσια υγεία και την ασφάλεια των τροφίμων ζωικής προέλευσης.
• Σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν προγράμματα βιοασφάλειας και διαχείρισης υγείας σε κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις.
• Αναλύουν πρακτικά παραδείγματα και μελέτες περίπτωσης για την πρόληψη και τον περιορισμό λοιμωδών και μη λοιμωδών νοσημάτων.
• Συνεργάζονται σε διεπιστημονικό πλαίσιο με στόχο την ενίσχυση της υγείας ζώων, ανθρώπων και περιβάλλοντος (προσέγγιση One Health). <p>Κατά Bloom ο φοιτητής/ φοιτήτρια θα είναι σε θέση:</p> <ol style="list-style-type: none">
1. Γνώση / Ανάκληση<ul style="list-style-type: none">
• Να ορίζουν την έννοια της υγιεινής στα αγροτικά ζώα.
• Να απαριθμούν τους κύριους παράγοντες που επηρεάζουν την υγεία και ευζωία των ζώων.
2. Κατανόηση<ul style="list-style-type: none">
• Να εξηγούν τη σχέση της υγιεινής με τη δημόσια υγεία και την ασφάλεια τροφίμων.
• Να περιγράφουν τις βασικές αρχές προληπτικής κτηνιατρικής.
3. Εφαρμογή<ul style="list-style-type: none">
• Να εφαρμόζουν πρακτικές υγιεινής σε κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις.
• Να υιοθετούν μέτρα βιοασφάλειας για την πρόληψη νοσημάτων.
4. Ανάλυση<ul style="list-style-type: none">
• Να αναλύουν περιπτώσεις διασποράς νοσημάτων σε ζωικούς πληθυσμούς.
• Να εντοπίζουν αδυναμίες σε προγράμματα υγιεινής και διαχείρισης υγείας.
5. Σύνθεση / Δημιουργία

- Να σχεδιάζουν προγράμματα πρόληψης και διαχείρισης υγείας για συγκεκριμένους τύπους εκτροφών.
  - Να αναπτύσσουν ολοκληρωμένες προσεγγίσεις υγιεινής που συνδυάζουν την υγεία ζώων, ανθρώπων και περιβάλλοντος (One Health).
6. Αξιολόγηση
- Να αξιολογούν την αποτελεσματικότητα μέτρων υγιεινής σε επίπεδο αγροκτήματος.
  - Να κρίνουν την καταλληλότητα διαφορετικών στρατηγικών πρόληψης ασθενειών ανάλογα με τις συνθήκες εκτροφής.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

A. ΘΕΩΡΙΑ

- Αντικείμενο και σημασία της Υγιεινής Αγροτικών Ζώων Ορισμός και ιστορική εξέλιξη του γνωστικού αντικειμένου. Σχέση με τη δημόσια υγεία, την ασφάλεια τροφίμων και τη βιώσιμη κτηνοτροφική παραγωγή. Ο ρόλος της υγιεινής στην πρόληψη νοσημάτων, στη διασφάλιση της ευζωίας των ζώων και στη μείωση των οικονομικών απωλειών.
- Βασικοί επιδημιολογικοί όροι και έννοιες Κύρια ορολογία και εργαλεία της επιδημιολογίας. Έννοιες όπως επιπολασμός, επίπτωση, θνησιμότητα, θνητότητα και παράγοντες κινδύνου. Χρησιμότητά τους στη μελέτη, πρόληψη και έλεγχο νοσημάτων των αγροτικών ζώων.
- Υγιεινή σταβλικών εγκαταστάσεων και περιβάλλοντος Αρχές σχεδιασμού και σωστής λειτουργίας των σταβλικών εγκαταστάσεων. Παράγοντες όπως αερισμός, φωτισμός, θερμοκρασία, υγρασία, καθαριότητα και απολύμανση. Συσχέτιση αυτών με τη νοσηρότητα και την παραγωγικότητα. Εφαρμογή μέτρων βιοασφάλειας για τη μείωση του κινδύνου εισόδου και διασποράς νοσημάτων.
- Νοσήματα που σχετίζονται με διατροφικά σφάλματα, παραλείψεις ή ατυχήματα Παθολογικές καταστάσεις από σφάλματα σίτισης, όπως κατανάλωση ξένων σωμάτων, λανθασμένη δοσολογία ή σύσταση σιτηρεσίων, γαστρεντερικές τοπογραφικές ανωμαλίες και ανεπαρκής αναλογία πεπτινών ινών. Εμφάνιση και διαχείριση μεταβολικών νοσημάτων που συνδέονται με τη διατροφή.
- Νοσήματα από έλλειψη ή περίσσεια βιταμινών και ιχνοστοιχείων Κλινικές εκδηλώσεις και επιπτώσεις στην υγεία, στην αναπαραγωγική ικανότητα και στην παραγωγικότητα των ζώων. Μέθοδοι διάγνωσης και πρόληψης. Στρατηγικές εφαρμογής ισορροπημένης και συμπληρωματικής διατροφής.
- Μυκοτοξικώσεις Βασικές μυκοτοξίνες που επηρεάζουν τα αγροτικά ζώα και η παθογένεσή τους. Κλινική εικόνα, διαγνωστικές μέθοδοι και προσέγγιση αντιμετώπισης. Προληπτικά μέτρα στη συλλογή, αποθήκευση και χορήγηση ζωοτροφών. Σύνδεση μυκοτοξινώσεων με κινδύνους για τη δημόσια υγεία.
- Ενδημικά νοσήματα και παθολογικές καταστάσεις σε βιομηχανικές εκτροφές Επιδημιολογικά χαρακτηριστικά, παράγοντες που συντηρούν τη νόσο και στρατηγικές ελέγχου ή εκρίζωσης. Παραδείγματα: Οξεία και υποξεία δυσπεπτική οξέωση, περιοδοντική νόσος, κλινική και υποκλινική κέτωση, υπασβεστιαστική παράλυση. Σύνδεση με τη διατροφή, τη διαχείριση και τις συνθήκες εκτροφής.
- Διαχείριση διαρροϊκών συνδρόμων Λοιμώδη και μη λοιμώδη αίτια διάρροιας, μηχανισμοί πρόκλησης και παθογένεση. Οργάνωση σχεδίου παρέμβασης σε επίπεδο αγέλης ή εκτροφής. Προληπτικές πρακτικές που σχετίζονται με την υγιεινή, τη διατροφή και τα μέτρα βιοασφάλειας.
- Είδη πνευμονιών και η διαχείρισή τους Ταξινόμηση και αιτιολογία (λοιμώδη, περιβαλλοντικά, μεταβολικά αίτια). Παθοφυσιολογία, κλινική διάγνωση και θεραπευτικές προσεγγίσεις. Προγράμματα πρόληψης και διαχείρισης, με έμφαση στις εντατικές και υψηλής πυκνότητας εκτροφές.

B. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

- Αρχές εργαστηριακού ελέγχου: βασικές τεχνικές και διαδικασίες για την ανάλυση και αξιολόγηση δειγμάτων.
- Αρχές δειγματοληψίας και μεταφοράς δειγμάτων: κανόνες σωστής λήψης, συντήρησης και μεταφοράς στο εργαστήριο για αξιόπιστα αποτελέσματα.
- Μέθοδοι αναισθητοποίησης και σφαγής: θεωρητική και πρακτική προσέγγιση με βάση την ευζωία των ζώων και τις σχετικές νομοθετικές απαιτήσεις.
- Αξιολόγηση συνθηκών ενσταβλισμού παραγωγικών ζώων: εκτίμηση παραγόντων όπως αερισμός, καθαριότητα, στρωμνή, ευζωία και βιοασφάλεια.
- Βασικές αρχές υγιεινής του αρμέγματος: απαραίτητος εξοπλισμός, τεχνικές καθαριότητας, προετοιμασία ζώου και αρχές πρόληψης μαστίτιδας.
- Κλινική εξέταση αγροτικών ζώων: πρωτόκολλα εξέτασης με έμφαση στη διάγνωση συχνών νοσημάτων.
- Αρχές ποδοκομίας: τεχνικές πρόληψης και αντιμετώπισης νοσημάτων χηλών.
- Μέθοδοι λήψης περιεχομένου μεγάλης κοιλίας μηρυκαστικών: τεχνικές δειγματοληψίας για διαγνωστικούς και ερευνητικούς σκοπούς.
- Εφαρμογή ενέσεων στα αγροτικά ζώα: ενδοφλέβιες, ενδομυϊκές και υποδόριες τεχνικές χορήγησης φαρμάκων.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

Πρόσωπο με πρόσωπο

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • Διαδίκτυο (βιβλιογραφία, οπτικό υλικό) • Πλατφόρμα ηλεκτρονικής εκπαίδευσης http://zp.aua.gr/el/content/eA/virtual • Επικοινωνία μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου • Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class 												
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="651 309 1209 369"><i>Δραστηριότητα</i></th> <th data-bbox="1209 309 1455 369"><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="651 369 1209 403">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1209 369 1455 403">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="651 403 1209 436">Κλινικές ασκήσεις</td> <td data-bbox="1209 403 1455 436">36</td> </tr> <tr> <td data-bbox="651 436 1209 470">Συγγραφή εργασίας</td> <td data-bbox="1209 436 1455 470">50</td> </tr> <tr> <td data-bbox="651 470 1209 526"></td> <td data-bbox="1209 470 1455 526"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="651 526 1209 611">Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)</td> <td data-bbox="1209 526 1455 611">125</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις	39	Κλινικές ασκήσεις	36	Συγγραφή εργασίας	50			Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	125
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>												
Διαλέξεις	39												
Κλινικές ασκήσεις	36												
Συγγραφή εργασίας	50												
Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	125												
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<p>Γλώσσα αξιολόγησης ελληνική ή αναφορικά με φοιτητές Erasmus αγγλική.</p> <p>Η εξέταση περιλαμβάνει 2 στάδια: Γραπτή τελική εξέταση και προφορική εξέταση αναφορικά με την ύλη των εργαστηριακών ασκήσεων. Εφαρμόζεται σύστημα πριμοδότησης του βαθμού της γραπτής εξέτασης βάσει της επίδοσης του φοιτητή κατά τη διάρκεια της θεωρητικής και πρακτικής εκπαίδευσης, και της βαθμολογίας της εργασίας που οικειοθελώς αναλάβει.</p> <p>Τα κριτήρια του συστήματος πριμοδότησης και αξιολόγησης φοιτητών επεξηγούνται στην αρχή των διαλέξεων και είναι αναρτημένα και συνεχώς διαθέσιμα στους φοιτητές μέσω E-class.</p> <p>Η εξέταση φοιτητών Erasmus θα γίνεται με γραπτές εξετάσεις.</p>												

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία: A.M. Ζαφράκα. Υγιεινή και Στοιχεία Παθολογίας Αγροτικών Ζώων. 2016, Εκδόσεις Κυριακίδη IKE The Merck Veterinary Manual</p> <p>-Συναφή επιστημονικά περιοδικά: The Veterinary Journal Veterinary Record Veterinary Record Case Reports Veterinary Research Communications Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society</p>
